

DOMOLJUB

ŠTEV. 30. MESEČNA PRILOGA NOVICE V SLIKAH LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 23. JULIJA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Tudi sam si moraš pomagati.

Da se kmetu slaba godi — ta pesem se sliši od vseh kotov dežele. Učeni ljudje pravijo: kriza je nastopila za kmeta. Kriza, kriza! Kaj pa je to? Ta tuja beseda tako spominja na neko domačo besedo, ki pomeni neko bolezen, katere pa ne bom imenoval, kar bi morda komu ne bilo všeč, saj jo vsi dobro poznamo. Da, kriza je bolezen. In bolezen, očitna bolezen, je zadela kmečki stan. »Zoper bolezen je zdravilo,« pa je bilo zapisano v predzadnji številki »Domoljuba« na temle mestu.

Torej zdravilo! Hvala Bogu, če je še kako zdravilo za bolnika! Posebno za bolnika, ki je zdravja in življenja tako vreden in tako potreben kakor je kmečki stan. Ni vsakega človeka enako škoda, če umre. In tudi ne vsakega stanu, če propade. Človek, če ga več ni, se da nadomestiti z drugim človekom. In tudi marsikak stan, če propade, se nadomesti z drugim stanom. Tkalcev, žebjarjev, piskrovezcev in še marsikakega takega zastarelega poklica bo zmanjkalo. Saj bi tudi njim iz srca privoščili zdravja in življenja. Pa je že takol čas se ne da ustaviti. Dere naprej kakor deroča reka. Na eni strani trga zemljo, na drugi jo pušča. Tako tudi stanovi: eni propadajo, drugi nastajajo na novo. Fotografii, šoferji, telefonisti, to so poklici, ki jih naši predniki niso poznali. Če enega stanu zmanjka, drugi prevzamejo njegovo delo. Če pa bo kmetkega stanu konec, — kdo bo pa njegovo delo prevzel? Kdo bo zemljo obdelaval? Kaj bomo pa jedli? Od česa živeli? Jaz gospod, ti gospod, kdo bo pa krave pasel? tako so rekli časih. Hoteli so reči: Če kmeta ne bo, življenja ne bo! Prav zares! Kmečki stan je za življenje najpomembnejši. Kmečki se mora ohraniti. In ne samo ohraniti! Zdrav in čvrst mora biti! Če boleha, ga je treba ozdraviti!

A kdo naj ga ozdravi?

Če je kdo bolan, kdo ga zdravi? Zdravi ga zdravnik, zdravijo ga domači, — a zdraviti se mora predvsem s am. In pri mnogih boleznih večinoma sam, drugi mu morda le malo pomagajo. Ni popolnoma res, če pravijo: Kmet, ti si moreš pomagati le sam. Pač pa je na tem veliko resnice. Tudi drugi mu lahko pomagajo: njegovi prijate-

li in pa njegov zdravnik, ki bi to moral biti: država. A če se drugi ne zganejo, se mora zganiti sam. Vsak sam najbolje ve, kje ga čevlji žuli. In če ga žuli, naj pove, naj potoži, da ga žuli. In če ga drugi ne slišijo, naj zavpije, zakriči, da ga ne bodo mogli preslišati; zavpije, da se bo slišalo po celi deželi! Kmet, zgani se! Dvigni se! Pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog!

Izmed vseh stanov je kmečki najbolj konservativen. Konservativen, kaj je pa spet to? Konservirati se pravi ohraniti. Kmet se najbolj drži starih navad, naravnega, preprostega življenja. In ta konservativizem je zdrav. Da je kmet konservativen, to je čisto razumljivo. Kajti tudi mati-zemlja, katero obdeluje, s katero ima zmirom opraviti, je konservativna. Od pamtveka ima iste navade. Vsako jesen zaspi, vsako pomlad se znova zbudi. Vsako jutro solnce priplava na nebo, vsak večer zopet zatone. Rožice po travnikih prav tako cveto in škrjančki po zraku prav tako pojo kakor so pred tisoč in več tisoč leti. Zato ker je kmet najbolj konservativen, je tudi najbolj pošten in najbolj veren.

A konservativnost ima lahko tudi svoje senčne strani. Ker je konservativen, zato je kmeta časih tudi bolj težko dobiti za kaj novega. Da se ustavlja neumnim, prisvojenim novotarijam, to je že prav. O, ko bi se le hotel še bolj ustavljati!

A ker je kmet najbolj konservativen, zato je tudi najmanj organiziran. Skoro vsi stanovi si skušajo svoj položaj kar najbolj zboljšati. V ta namen se pripadniki enega stanu med seboj združujejo, ker vedo, da je v združenju moč. Kmet, to moraš tudi ti vedeti! In po tem ravnati! Zgani se, združi se, zberi svoje moči, da si pomagaš v svojih težavah!

V prilogi »Gospodar« zadnjega »Domoljuba« ste brali o veliki strokovni kmečki organizaciji »Borrenbonds« v mestu Leven v Belgiji. Da, v Belgiji je taka močna, živahna, vsestransko delavna kmečka organizacija! In če je v Belgiji mogoča, zakaj bi ne bila tudi na Slovenskem? V združenju je moč. Zdravilo za bolezen je, a zdravilo je treba rabiti. Ne, ne sme ostati

samo pri besedah, pri lepem zgledu! Ta lepí zgled mora roditi na Slovenskem nekaj podobnega! Moral Kmet — zgani se! Pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog!

Okrajne hranilnice.

Vsa županstva so nedavno dobila nalogo, naj občinski odbori v teku treh tednov sklepajo o ustanovitvi nove okrajne hranilnice, za katero bi jamčile vse občine okraja s svojim premoženjem in davčnomočjo.

Na sedežu vsakega okrajnega glavarstva naj bi se ustanovila regulativna hranilnica, podobna onim, ki jih imamo skoraj po vseh mestnih občinah. Nadzorstvo nad temi posojilnicami bi imel osrednji banovinski denarni zavod v Ljubljani.

Ni zlepa dežele, kjer bi bilo denarni zadrugišništvo tako močno razvito, kot je pri nas. V naši banovini deluje 520 posojilnic. Vse navajajo ljudi k varčnosti, vse nudijo posojila po obrestih, ki so daleko najnižje v državi. Vse denarne potrebe prebivalstva krijejo lahko domači denarni zavodi. Poleg tega imamo po mestih še 26 regulativnih občinskih hranilnic, ki so po veliki večini denarno močne in dobro vodene. Če se oziramo na ta dejstva, moramo priznati, da novi denarni zavodi pri nas niso potrebni.

Vsekakor se vidi, da hoče banovina uravnati tok ljudskega denarja v svoje denarne zavode. Na bivšem Štajerskem, kjer take posojilnice že obstojajo, se je to deloma že izvršilo. Pri nas takih posojilnic še nimamo. Ali bi ne bilo bolje, da bi obstoječe mestne hranilnice, ki so povsod tam, kjer bi imele nastati nove, okrajne, svoj delokrog razširile na cel okraj in bi prevzele jamstvo tudi vse občine.

Ustanavljanje in vzdrževanje novih denarnih zavodov bi bilo zelo drago. Treba bo primernih prostorov, treba bo plačati osobe, ki pri zadrugah dela večinoma brezplačno.

Naše mnenje je, da bi se o tej stvari morali gospodarski krogi resno posvetovati, da bi morda naše celokupno gospodarstvo ne trpelo pri tem poskusu kake škode, ki jo je težko popraviti.

Kranj in okolica v pesteh viharja.

Pravemu americkemu tornadu (silni veter) podoben vihar je 18. julija okrog 6 zvečer opustošil Kranj in okolico. Že v popoldanskih urah je pihal močen sumljiv veter, ki ni obetal ničesar dobrega. Preganjal in podil je oblake semintja in po malem je včasih tudi porosilo nekaj dežja. Med 5 in 6 pa se je začelo v daljavi razlegati zamolklo grmenje, ki se je vedno bolj bližalo in oznanjalo navadno nevihto. Ne pričakovano pa je potegnil silen vihar, ki je v svoji neugnani sili zgrabil vodene curke, pomešane s precej debelo in gosto točo in v

10 minutah je silen naliv napravil strašno razdejanje.

Če bi bil ta silni vihar trajal kaj dalj časa, bi bil gotovo odnesel strehe vsem, zlasti bolj izpostavljenim poslopjem. Smer viharja je šla od škofjeloških hribov in Smarjetne gore, preko Kranja v precej širokem pasu proti preddvorskemu kotu. Nenapovedan prihod in pojav te velikanske naravne igre je seveda zajel vsepovsod veliko ljudi pri poljskem delu ter jim pri obupnem begu domov prizadejal veliko zla.

Do kože mokre je metal po tleh.

Obsopal jih z gosto točo, jih tolkel po glavah in podiral pod njimi voz, naložen s snopjem, z živino vred dvignilo v zrak in vse skupaj preobrnilo. Po vsej okolici je trgalo strehe in deske s kozolcev in jih nosilo do 100 m daleč. Vmes pa je grmeč, se bliskalo in treskalo kot na sodnji dan. V Kranju samem je ciklen s silnimi vrtinci zelo poškodoval farno in pungraško cerkev.

Na prvi je pobral raz streho zelo veliko opeke in ubil dve veliki poslikani šipi za oltarjem. Najhujše razdejanje je doletelo cerkev v Pungratu. Tej je vihar gladko odnesel s stolpa vso streho, jo vzdignil visoko v zrak in jo treščil kakih 10 m proč na bližnji vrt.

Škoda na obeh cerkvah znaša več kot stotisoč dinarjev.

Na roženvenški cerkvi je nagnila križ in jabolko. Po mestu je toča pobila vse polno šip tudi v izloženih oknih. Raz strehe je pa pometalo toliko opeke, da je bilo poacek vse pokrito z njo. Potrgana je žica telefonske in električne napeljave, ceste pa, ob katerih so zasajeni kostanji, so bile vse polne križem razmetanih in polomljenih vej, ki so ponekod kar zaprle prehod. Zelo poškodovan je bil tudi vrt hotela »Jelen«.

Mesto je bilo kot po potresu.

Ljudstvo pa je bilo zelo preplašeno in so dogodki, ki so privabili polno obiskovalcev in gledalcev iz okolice, glavni predmet vseh razgovorov.

V okolici so bile prizadete predvsem tele vasi: Čirčiče, Primskovo, Gorenje, Britof, Predoslje, Suha, Ilvoka, Rupa in vsa šmartinska in bitenjska ravnina.

Škoda je na deželi zelo velika, ker je vihar skoro povsod podrl in zmetel vse kozolce, v Primskovem so ostali nepoškodovani le 4, dalje v Britofu in Predosljah, na Suhi, kjer se je kozolec podrl

na nekega moškega ter končno na Rupi. Komaj 200 m severno od Rupe proti Kokrici, pa je ostalo vse nepoškodovano.

Veliko so trpeli tudi gozdovi.

Smreke, ki jih komaj dva obsežeta, je lomilo kot palice in ruvalo s koreninami vred.

Vihar si je tupa tam privoščil tudi kako smešno, na Primskovem je n. pr. odnesel neki ženski čevlji z noge. Pobiral je možakarjem klobuke in slamnike in jih znašal daleč okrog, da so jih morali potem loviti in iskati. Sadje, ki je prav lepo kazalo, je precej otepeno. Nekaj škode je napravila na polju tudi toča, ki pa je k sreči kmalu prenehala. Na dveh krajih je ugotovljeno, da je veter preobrnil voz z žitom in konjem vred in le sreča je, da ta huda neizgoda ni zahtevala človeških žrtve, kar bi bilo vsled razbesnelega divjanja viharja kaj lahko mogoče.

Škoda je velika po mestu in vsej okolici, zlasti tam, kjer je vihar podrl kozolce, polne požetega žita, dalje sadno in gozdno drevje.

Novice iz Belgrada.

V notranjem ministrstvu se pripravlja zakon o občinah in zakonu o mestih.

Vsa mesta so dobila poziv, naj k narčtu tega zakona stavijo svoje pripombe.

O novih imenih ulic in trgov je sklepal te dni upravni odbor belgrajske občine. Zanimivo je, da bodo mnoge belgrajske ulice dobile imena iz hrvatske zgodovine in kulture.

Za dvig našega perutinarstva.

Načelnik živinorejskega oddelka poljedelskega ministrstva dr. Prohaska je odpoval kot poslanec naše vlade na živinorejski kongres in razstavo v Londonu. Odobren mu je kredit 200.000 Din za nakup perutnine, ki se bo nato razdelila med uglednejša jugoslovanska perutninska postajališča.

Z vprašanjem banskih hranilnic se bo v kratkem pečal poseben odsek ministrov. Proti osnovanju banskih hranilnic so se izjavile nekatere občinske in druge hranilnice.

Uprava delavske zbornice v Belgradu je izročila rudarskemu ministrstvu spomenico o rudarski krizi v naši državi, ki jo je treba že enkrat rešiti sporazumno s finančnim in prometnim ministrstvom. Sklicana bo konferenca prizadetih ministrstev in zastopnikov rudarstva, da se najde način rešitve težke rudarske krize, pa tudi dviga rudarskega gospodarstva.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu l. t. d.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

PO SVETU

Italija.

s Pomembnem obisk. Te dni je došel iz Rima v Trst podminister Giunta. Je neslužbeno obiskal svojega prijatelja prefekta Dompierija v Gorici in je z njim posetil Tolmin, Kobarid in Idrijo. Je bil tudi v Postojni. V nedeljo so se vršile v Trstu njemu na čast velike svečanosti. V takozvani liktorski dvorani je imel govor, v katerem je proslavljal desetletnico prvih borb in zmag tržaškega fašizma, kateremu je takrat načeloval. Kakor znano je bil pred deseti leti zažgan slovenski narodni dom.

s Pomembne številke. Promet skozi tržaško pristanišče po morju in po suhem je znašal v mesecu juniju 2.773.998 stotov, v juniju lanskega leta pa 4.306.347 stotov. V teku prvih šestih mesecev je šlo skozi Trst 22.217.812 stotov blaga, lansko leto v istem času 26.460.415 stotov.

s Razno. V Gabrovici na Krasu so pokopali 86 letnega Franceta Grmeka. — V tržaški bolnici je umrla 58 letna Franciška Perhavec iz Lezeč. — V Idriji so umrle: Julija Bevkova, Marija Vončinova in Terezija Gantarjeva. — V visoki starosti 83 let je umrl v Sp. Idriji Anton Velikajne. — Pri Sv. Mihaelu v Vipavski dolini je preminul 80 letni Josip Ušaj, v Dolenji Otlici pa 83 letni Franc Krapež. — V Tolminu so pokopali Uršo Gaberščekovo iz Gaberij, v Sedlem cerkvenega ključarja Antona Meniča, v Plavah pa Joškota Kralja, ki se je smrtno ponesrečil v cementni tvornici v Saloni. —

Egipt.

s Proti kraljevi politiki. Pretekli teden so izbruhnili v Aleksandriji, kjer prebiva tudi mnogo naših ljudi, težki nemiri. Delavci so proglasili splošno stavko ter korakali v gostih trumah po mestu, vzdikajoč: »Živio Nahas pašai«, ki je voditelj protiangelskih narodnjakov. Delavcem se je priključilo tudi ostalo prebivalstvo. Trgovine, ki so ostale odprte, so demonstranti razrušili, ravnotako so ustavili tovorne in osebne avtomobile, jih prevrgli in zažgali. Orožniki so posegli vmes, pa jih je množica premagala, nakar so se rešili na streho sodne palače. Od tu so začeli streljati na demonstrante. Proti poldnevni se je vojaštvu posrečilo ukrotiti vstajo. Trg pred poslopjem je bil posejan z mrlji in ranjenci. Ob življenje je prišlo 34 ljudi, ranjenih pa je 250. Upor je strogo politične narave. Poročali smo že, da so se meseca majnika pogajanja med Angleži in egiptovskimi narodnjaki razbila. Stranka narodnjakov, ki jo vodi Nahas paša, je ostala kljub temu na vladi. Poskušala je celo potisniti Angležem bolj prijaznega egiptovskega kralja Fuad v stran in se polastiti vse oblasti v deželi. Fuad se je pa uprl, imenoval novo vladno ter poslal poslance in senatorje domov. Sedaj vlada v Egiptu brez parlamenta. Vstaja v Egiptu je naperjena proti tej kraljevi politiki in ni izključeno, da bo Fuad — šel.

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel

Že visi Vaše snežno belo

sveže dehteče perilo! To je Persilovo delo! Tako hitro in lepo, tako brez truda in varčno pere Persil! Toda: Persila je treba vzeti vedno v pravilni meri, na vsake dve in pol do tri vedra vode en zavitek Persila. Rastopiti ga je treba v hladni vodi in perilo samo enkrat kratek čas kuhati!

Persil je Persil!

Amerika.

s Razno. V Clevelandu so umrli: 55-letni Jakob Kovač z Iga pri Ljubljani, 27-letna Marija Perme, 65-letna Ela Žagar, 53-letna Marija Cimperman in 22-letna Roza Bryan roj. Vidmar. — V Clevelandu so otvorili nov kolodvor, ki stane skoraj pet milijard dinarjev. Povodni otvoritve je železniška družba pogostila 2500 povablencev, v nedeljo si je novi kolodvor ogledalo 50.000 oseb. — V Chicagu Ill. je pri kopanju utonil Martin Ferlec, dijak slovenskega frančiškanskega samostana v Lemontu in brat znanege pesnika p. Evstahija v Kamniku.

Drobne novice.

Se vedno leži 44 mrtveev v Vaclavskem rovu v Nemčiji. Ne morejo do njih.

Nad 3 milijarde Din posojila je dobila Avstrija. Pogoji so težki.

Nekaj časa je snežilo 14. julija v Parizu.

720.000 jaje je uničil požar v italijanski občini Grignasco.

Glede izvoza je bila v letošnjem prvem polletju Nemčija prvič v zgodovini na drugem mestu.

Latinico hočejo vpeljati Japonci.

Najstarejši kardinal je sedaj avstrijski Fröhwrth.

Petdeset let po smrti bodo izšli spomini, ki jih piše kardinal Gasparri.

Ker so padli je izvršilo samoumori v Romuniji sedem srednješolcev.

Turški dijaki ne morejo biti člani sportskih klubov.

500 oseb je umrlo na koleri na ameriških Filipinih.

Finski parlament je bil razpuščen, ker večina ni hotela glasovati za zakon proti komunistom.

Na deset let ječe so obsodili ruski boljševiki katoliška duhovnika Sviderskega in Levinskega.

Na nevarnost boljševizma je opozoril papež te dni neko ameriško odposlanstvo.

Organizirane fašistične mladine v Italiji je sedaj en milijon 481 tisoč.

Angleška gosposka zbornica je sklenila, da ne da ženskam sedeža v tej korporaciji.

Sredi Atlantskega oceana se je radi požara potopil nemški parnik »Wargis«. Potniki rešeni.

Veliki snežni viharji so bili pretekli teden v Švici.

Na Japonskem je napravil te dni vihar ogromno škodo. 100 smrtnih žrtev.

Z nemškim »Zeppelinom« je odplul v severne kraje oni dan tudi italijanski general — Nobile.

Zaradi nevihte je utonilo 9 kopaleev blizu Monfalta di Castro v Italiji.

Ker je prodajal orožje socialističnemu »Schutzbundu«, so zaprli šefa policije v avstrijskem Halleinu.

Umrli je mehiški nadškof Miguel de la Mora.

Umrli je najstarejši urednik čeških »Narodnih listov« 80-letni Kalaš.

Otroška doba

Nikdar niso posvečali otrokom toliko pažnje kot v zadnjih desetletjih. Država, šola in razna ustanove si prizadevajo na vse načine, da bi se otroci čim bolj razvijali in bili čim bolj zdravi. Najnovejša zdravniška veda je dognala, da je otrok v raznih stopnjah svojega razvoja sprejemljiv za zelo mnoge bolezni, ki na eni strani ovirajo pravičen razvoj, obenem pa puščajo za seboj v telesu bolezenske klice, ki se jih v poznejših letih zelo težko reši. Težavne povojne razmere, ki živi v njih danes večina ljudi, jim onemogočajo, da bi nudili otroku v naravni obliki vse, kar je v razvojnih in prehodnih letih — nevarni »japani« — potrebno.

Boriti se je treba v dveh smereh: pomagati razvoju naravnosti in preprečevati obolenja. Naravni način, ki z njim to dosežemo, je: obilna in zdrava hrana, primerno stanovanje, mnogo zraka in solnce itd. Le maloštevilni so starši, ki bi mogli — bodisi iz premoženjskih ali drugih oziror — vse to nuditi otrokom.

Hrana, solnce in zrak vplivajo v glavnem na čim intenzivnejšo izmenjavo stvari (Stoffwechsel) in okrepitev krvi, glavnega in najvažnejšega faktorja. Prav to dejstvo, da je za otroke v vseh časih najvažnejše pomagalo krepitev krvi, omogoča, da se uporabljajo sredstva, ki s svojo vsebino — železom — delujejo krepično na kri.

Eno tako sredstvo, katerih uspešnost je dokazana, so železna kina vina, ki krepijo kri, pomagajo s tem pri razvoju in preprečujejo bolezni. Eno najbolj znanih kina vin je »Energina«, ki ga proizvaja laboratorij »Alga« na Sušaku in se dobiva v vseh lekarnah v steklenicah po ¼ litra za Din 40.—. Tisoči zdravnikov priporočajo vsak dan »Energina« kot najboljšo sredstvo.

V vsako hišo »Domoliuba«!

KAJ JE NOVEGA

d Sv. oče blagoslovlja slovenske fante. S fantovskega zborovanja na Brezjah je bila poslana vdanostna brzovjaka sv. očetu. Na to brzovjako je prišel odgovor na prevzv. gosp. nadškofa dr. Ant. Bon. Jegliča. Glasi se: »Sv. oče je radostno sprejel izraze sinovske ljubezni in podeli vsem katoliškim mladeničem, ki so bili zbrani na Brezjah, apostolski blagoslov.«

d Pomembna izjava zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Na slavnostni pojedini, ki se je vršila v Kotoru, ko se je vršila svečana proslava proglasitve rojakinje Hossane za svetnico, je nadškof dr. Bauer podal sledečo važno izjavo: Duhovno združenje katoličanov in pravoslavnih je dosegljivo samo po ujedinenju obeh ver. Zaobljubil sem si, da hočem služiti temu cilju in mi vsi moramo storiti na svojih mestih vse v ta namen. Naš ideal je, doživeti čas, ko bo vsakemu katoliškemu duhovniku mogoče opraviti daritev sv. maše kjerkoli v državi in da odpadejo vsi potrebni spregledi pri porokah med pristaši obeh veroizpovedi.

d Glavno zborovanje Vincencijeve družbe se je vršilo 20. julija v Marijanišču v Ljubljani. O poteku važnega zborovanja priobčimo prihodnjič kaj več.

d Biseromašniški jubilej je obhajal dne 22. julija gosp. Meško Martin, častni kanonik in župnik v Kapeli, kjer služi že 42 let. Naj Gospod vrlega jubilara čuva do skrajnih mej človeškega življenja!

d V Maribor se je vrnil iz šmarske dekanije prevzv. škof dr. Ivan Tomažič, ki je v tamošnjih župnijah podelil 2345 dečkom in deklicam zakrament sv. birme.

d Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja je bil imenovan g. Ferdinad Erker, mestni župnik in dekan v Koševju. Čestitamo!

d Na župnijo Rakitno je bil umeščen dne 17. julija g. Franc Lovšin, kaplan v St. Vidu nad Ljubljano.

d Bosno je obiskal 16. julija Nj. Vel. kralj Aleksander. Iz Topole je krenil preko Lazareva, Valjeva, Loznice, Zvonika in Vlastenice. V Han Pjesku je kralja pozdravil ban drinske banovine. Kralj je želel pojasniti o vremenski nesreči v visokem okraju.

d Iz Liti je prestavljen v Samobor okrajni načelnik (glavar) dr. Ivo Senekovič. Ljudje so ga radi imeli.

d Krščanski socialisti so priredili v zadnjem času štiri prav lepo uspele tabore, namreč na Sv. Joštu, v Hudi jami, v Logatcu in zadnjo nedeljo v Sostrem.

dBanski svet, ki so bili nedavno imenovani, gotovo ne bodo sklicani k zasedanju pred 1. januarjem 1931, ker morajo prej banske uprave sestaviti načrte proračunov za bodoče poslovno leto. V Zagrebu bo zboroval banski svet v dvorani nekdanjega hrvatskega deželnega zbora.

d 27 kg je tehtal som, ki ga je te dni ujel v Krki kostanjeviški ribič Jožef Medven.

d Zunanji minister dr. Marinković je prišel na Gorenjsko, kjer ostane nekaj tednov na oddihu.

d Izpolnjena ljudska želja. Davna želja prebivalstva občin Osilnice, Drage in Trave, ki so dosedaj spadale pod kočevski politični okraj se je izpolnila: vse tri občine so pripadle k čabarskemu okraju. Vsakemu poznavalcu teh treh občin je ob tej odločitvi jasno, da je s tem vsem trem občinam veliko pomagano. Oddaljeni preko pideset kilometrov od dosedanjega okraja Kočevja, so morali prebivalci vseh treh občin ob vsaki priliki na glavarstvo, davčna oblastva in Osilnica celo k sodnji, daš je Čabar bil tik pred nosom, od vseh treh imenovanih občin oddaljen jedva 8—10 kilometrov. Ker je tudi promet v teh krajih že usmerjen proti Hrvatski in Zagrebu, je jasno, da se bo s to priključitvijo rešilo tudi gospodarsko vprašanje, ki je bilo za vse tri občine zelo pereče.

d Državni nameščenci in upokojenci — odtegljaji za odkupnino osebnega dela. V smislu razpisa gradbenega ministrstva od 7. junija 1930, št. 42.293 in skladno z odlokom finančnega ministrstva od 24. junija 1930, št. 83.570/II se bo za kritje stroškov pri gradnji in vzdrževanju banovinskih in občinskih cest odtegnil od prejemkov za mesec avgust 1930 kot odkupnina osebnega dela vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbencem in sicer aktivnim drž. nameščencem na tri dni odpadajoči znesek, to je deseti del mesečnih aktivnih prejemkov (brez stanarine in vsakršnih doklad), vsem drž. upokojencem pa na 3 dni odpadajoči znesek, to je deseti del mesečnih pokojninskih prejemkov (brez doklad). Prednje se objavlja, da ne bo nepotrebnih reklamacij in povpraševanj. — To nam sporoča dravska finančna direkcija.

d Za gostilničarje. V smislu dogovora s pivovarnami v dravski banovini plačujejo izza dne 1. julija 1930 banovinsko trošarino na pivo, ki se konsumira v območju dravske banovine, pipovarne same. Zato odpade od strani gostilničarjev, točilcev piva in založnikov vsako prijavljanje po 1. juliju 1930 prejetega piva in plačevanje banovinske trošarine. To pa velja le za one množine piva, ki izhajajo iz pivovaren na ozemlju dravske banovine. Za prijavljanje in plačevanje trošarine onega piva, ki se uvozi iz drugih banovin, veljajo še naprej sedanji predpisi.

d Kmetje — najemniki gozdnoindustrijskih podjetij se izločijo iz obveznosti delavskega zavarovanja. Tako je odločil minister za socialno politiko na neko vlogo centrale industrijskih korporacij.

d Vse državne blagajne morajo sprejemati drobšč po 0.05, 0.10 in 0.25 Din in sicer v neomejenih množinah. Tako je ukazal minister financ.

d Vseslovanski kongres zdravnikov se vrši od 4. do 8. oktobra tega leta v Splitu. d Uradniške hiše na Cetinju bo gradil Slovenec gosp. Franjo Tavčar, podjetnik

v Ljubljani. Izlicitirana vsota znaša 5 milijonov 264.437 Din.

d Kaj pa leto 1866? Z ozirom na žalno službo božjo, ki se vršila v Belgradu za žrtvami nesreče parnika »Karagjorgje« in na kateri se je poveljevalo junaštvo jugoslovanskih pomorščakov, objavlja »Giornale d'Italia« notico, v kateri pravi: »Kljub dolžnemu spoštovanju in žalovanju za umrlimi na »Karagjorgju«, ki so žrtve morja, se ne moremo vzdržati, da ne bi obrnili pozornosti na novo imperialistično kampanjo, ki se dviga v Jugoslaviji z ozirom na Jadran. Obžalovanja vredna nesreča na morju se izrablja, da se ustvarja domišljija o jugoslovanskem Jadranu. Danes se govori o junaštvu jugoslovanskih častnikov in pomorščakov, ne pove se pa, ob katerih prilikah se je moglo konstatirati to junaštvo.« »Ali Giornale d'Italia« o bitki pri Visu nič ne ve?

d Na rimski kamen in druge predmete iz rimskih časov so našli pri izkopavanju v St. Vidu pri Ptufu.

d 95 vagonov živih svinj je izvozila Jugoslavija v mesecu juniju v francoski Bordeaux.

d Nov drobšč po 25 par pride kmalu v promet. Narodna banka je že pred nekoliko leti naročila te novce v Franciji in jih tudi prejela. Bog zna, čemu jih že niso dali med ljudi.

d Stalne razstave naših vin na Holandskem pripravila Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu, kar za naše vinogradnike ni brez pomena.

d Uvozna carina na superlosiat naj se ukine, so zahtevali te dni pri pristojnih ministrstvih odposlanci Zadrinskih zvez iz Ljubljane, Zagreba, Novega Sada in Velikega Bečkereka.

d 60 velikih modernih lokomotiv, 45 lokomotiv za ozkotirne železnice in številne tovarne vagonne smo dobili te dni iz Nemčije na račun vojne odškodnine.

d V Belgradu bodo tlakovali v l. 1930 in 1931. — 40 cest v okolici in sicer 180 tisoč m² voznih cest in 90 tisoč m² hdnikov. Skupni stroški so proračunani na 44 milijonov Din.

d 18.688 gostov je posetilo meseca junija naš Split. Lansko leto v istem času je 14.308 oseb. Torej napredujemo vzlic rovanju naših »prijateljev«.

Strašno neurje je divjalo 18. julija nad Kočevjem. Vse žito po polju je poležano, drevje ob gozdovih razbito. Na tleh so kupi komaj na rolovico zrelega sadja. Strela je udarila v hišo, kjer je stanovala družina delavca Štefaniča in je omamila vso družino. Kmetje gledajo žalostno v bodočnost.

d Vera ga je tolažila v smrtni borbi v tujini. O zadnjih trenutkih Toneta Maleja, ki je umrl žalostne smrti v Luksenburgu, je izjavil uradnik pokojninskega zavoda, gosp. Oswald, ki je spremljal truplo med drugim sledeče: »Zadnja ura Antona Maleja je bila žalostna. Sestra, ki ga je čuvala, je zapazila rano zjutraj, da že bruha kri. Poklicala je hišnega duhovnika in zdravnika. Duhovnik je prišel s sv. popotnico, spovedal umirajočega in mu podelil sv. zakramente ter molil ob njem molitve za umirajoče med jokom sester, dokler ni nasto-

pila smrt in vpihnila mlado življenje. Tone Malej je mrmral za duhovnikom besede: »Jezus, Marija, Jožef, bodite usmiljeni moji duši,« in odšel je v božjo večnost. Sestre so mu ovile okrog njegovih že mrzlih rok rožnence, kakor doma naše matere. Umrl je v tujini obdan od obredov vere, v kateri je zrasel in katera ga je tolažila tudi v tujini v njegovi smrti borbi.

d Toča tudi v Beli krajini. Dne 19. julija je prihrumela iz Kočevskega nevihta, katero je spremljal tudi močan vihar. Padala je več minut toča, debela kakor orehi. Gotovo je to, da je precej občutno zadela v smeri Selce čez Drenji vrh, Črešnjavec na Gradac, Dobrovico in potem proti Podzemlju. Ponekod se je toča vsula še pred dežjem in je pustila za seboj silno žalostne sledove. Po tleh je bilo vse belo. Nevihta je odvihrala proti Karlovenu.

d V Domžalah je umrl posestnik gosp. J. Ahčin, oče glavnega urednika »Slovenca« gosp. dr. Ivana Ahčina. Pokojnemu večni mir, preostali pa na naše iskreno sožalje!

d V Zemunu je umrl prelat, proš in mestni župnik dr. Alojzij Vincetič. Bil je Slovenec, rojen v župniji Zreče pri Konjicah in je to vsakemu s ponosom priznal. Svetila mu večna luč!

d V Št. Vidu pri Lukovici so pokopali 80 letnega Josipa Rusa, očeta ljubljanskega zdravnika dr. Mavricija Rusa. Pokojnemu večni mir!

d V belnišnici v Radgoni je izdihnil 73 letni posestnik Matija Horvat s Tišine. Horvat je kupil vino v Slovenskih goricah in ga peljal domov. Na nekem klancu pa so se konji splašili in Horvat je padel pod voz, ki mu je glavo do smrti razmesaril.

d V Luxemburgu je umrl član državnega Sokola Anton Malej, doma iz Bohinja. Pri tekmovalni telovadbi si je zlomil hrbtenico. Pripeljali so ga v Ljubljano in nato domov v Bohinj, kjer je bil slovesno pokopan. Marsikomu v Ljubljani se je čudno zdelo, kakšen pomen naj bi imelo to, da je pri pogrebu Sokolstvo korakalo pred križem, gasilci pa za križem. Upamo, da se je rediteljem pogreba pripetila le ne-ljuba pomota.

d Od kapi zadet je umrl Anton Znidaršič, ključavničarski mojster v Ljubljani. Je bil velik častilec Matere božje. Naj v miru počiva!

d Našli so truplo ponesrečenega mladega turista Wolfita Luckmana v triglavskem pogorju v Dovškem Križu, pod takozvanim »Oltarjem«. Luckman je strmoglavil 300 m v globočino. Pokopali so ga v Dovžem.

d V Ljubljani je končal svoje zemsko življenje g. Anton Kristan, bivši minister in voditelj bivše socialdemokratske stranke. Udeleževal se je zlasti pri združništvu. Pokopali so ga preteklo nedeljo na protestantskem pokopališču v Ljubljani.

d Čarmanov avtobus se je zaletel preteklo nedeljo v smeri od Ljubljane proti Št. Vidu v neki tovorni avto. Težke poškodbe sta dobila 28 letni šofer Ludovik Kern in 43 letna žena železniškega sprevodnika Mihaela Petrovič. Več oseb je bilo lažje poškodovanih.

d Razbil je šipo in padel v avto. Pretekli teden se je na opasnem Gašteskem klancu na ovinku pri Kranju, kjer železni-

ška proga križa cesto, zopet pripetila težka nesreča. Janez Malovrh se je s kolesom zaletel v avtomobil, pri čemer je razbil šipo in padel v avto. Pri padcu se je močno poškodoval na rokah in nogah, ter si je zelo hudo pretresel možgane. Poškodovani bo težko okrevale.

d Vlak je do smrti povozil 86 letno Marjano Zorc iz Loga pri Vrhniki.

d Stekel pes je ugriznil slugo, skladiščnika, uradnika pri Jugometalu na Brodu ob Savi, nato pa še konjača in štiri druge osebe.

d Tri metre globoko z glavo naprej je padel 18 letni tesarski vajenec Janez Skofica doma iz Jarš pri Mengšu. Je delal na Banačevi stavbi na Količevem pri Ljubljani. Dobil je zelo težke notranje poškodbe.

d S hruške je padel 14 letni Santavec Jožef v Murski Soboti. Spravili so ga v bolnico in bo precej časa preteklo preden bo mogel zopet na hruško.

d Iz Drave se potegnili truplo Korosca Jožeta, ki je 6. julija utonil pri kopanju. Pokojni je služil kot kletar na gradu Borl pri Sv. Barbari v Halozah.

d Levo nogo si je zlomil. Kmet Martin Ivan iz Veržaja je šel radi vročine spat na hlev v seno. Med spanjem se mu je začelo sanjati nekaj groznega. Zdelo se mu je, da je v vojni. Pred seboj je zagledal sovražnega vojaka, ki se mu je bližal in ga hotel umoriti. Da bi se rešil, je v spanju skočil in začel teči v nasprotno smer. Usoda je hotela, da je bežal proti robu hleva. V trenutku mu je zmanjkalo tal. Nesrečnež je z vsó silo telebnil na gumno. Takrat se je zbudil. Ko se je hotel dvigniti, je začutil silne bolečine. Vstati sploh več ni mogel. Iz hiše je prikalal druge. Pri luči so dognali, da si je kmet pri padcu zlomil levo nogo. Ponesrečenec je bil v svetovni vojni.

d Ker sta trčila motorno kolo in tovorni avto se je smrtno ponesrečil mari-borski gostilničar Josip Celcer, zelo nevarno poškodoval pa trgovec z usnjem Josip Ošlak.

d Gad je pilil delovodjo banovinske trtnice in drevesnice v Kostanjevici gosp. Jožeta Črtaliča, ko je izvrševal svojo službo. Je izven nevarnosti, ker mu je nudil zdravnik takojšnjo pomoč.

d Ni odgovoren za svoja dejanja, tako so ugotovili zdravniki glede 28 letnega Jenca Slapničarja, ki je v Kresniških Poljanah 17. aprila s strelom ranil Martina Godca, in šestletno Ivanko. Slapničar pride v primeren zavod.

d Na Jesenicah je odprl odvetniško pisarno dr. Aleš Stanovnik. Uraduje vsak dan ob vsakem času v hotelu »Pošta«.

d Novice v slikah so se radi raznih ovir precej zakasnilo. Vse manjajoče bomo nadomestili tako, da bodo odslej pogostejše izhajale.

d Romanje na Sv. Višarje se ne vrši. Nismo dobili skupnega potnega lista. Denar dobe vsi povrnjen.

Pri odebelelosti naravna »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo in napravi telo vitko. Mnogi profesorji jemljejo »Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer

Revmatične bolečine

tudi zastarele kot PROTIN, BODLAJE, ISIAS, TRGANJE V GLAVI in ZOBEH odpravi takoj

»ALGA«.

Masirajte takoj zvečer in zjutraj boste vstali prerojeni.

»ALGA« se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah 1 steklenica Din 16.—.

zjutraj, opoldne in zvečer po tretjino kozarca. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

d Ohranjanje perila in Persil. Povsem jasno je, da se trajno lahko rabi samo eno sredstvo, katero je najbolj preizkušeno in zanesljivo. Gospodinja mora imeti kritično razsodnost, ali bo njeno dobro perilo zaupala pralni metodi, katere poraba lahko postane opasna. Tako se je sčasoma prišlo do spoznanja, da trdo ribanje in celo krtačenje perila, kakor tudi uporaba klora najbolj škoduje perilu. Odkar smo po cellem civiliziranem svetu z največjim uspehom dosegli sredstvo za pranje, t. j. Persil, odstranjena je nevarnost, da bi se perilo poškodovalo, kot se to tvori pri pranju na gori označen način. Uporaba tega zanesljivega sredstva ne olajša samo trpljenje pri pranju, temveč naredi perilo čisto in belo in mu da prijeten vonj.

Nove knjige.

Knjižna novost za vse Slovence vseh stanov. »Misijonska pisarnica« v Ljubljani si je zamislila težko, pa v današnji dobi zelo potrebno nalogo. Začela je izdajati svojevrstno zbirko pod naslovom »Tabuc«, ki naj bi poročala prav v vsako slovensko hišo, kjer je ljudem še do poštenega branja. Zbirka, ki bo izhajala mesečno v priročnih zvezkih na 32 straneh, bo bralcem prikazovala zgodovinske junake vseh dob in dežel, predočevala pokristjanjenja najbolj divjih pokrajin, s potopisi iz neznanih dežel in narodov širila Slovincem geografsko obzorje, skratka, prinašala pošteno, pa zabavno in poučno branje, ki bo dvigalo mladino, odrasle pa navduševalo v vztrajnosti katoliške tradicije. Zvezki bodo pisani zgodovinsko vestno, jezikovno čisto. Pri skrajno nizki ceni je omogočeno vsakomur, da si nabavi branje, ki ga bo zabavalo in poučevalo. Vsak zvezek stane namreč samo 2 Din. Naroča se v Misijonski pisarni v Ljubljani, Semeniška ul. 2-II. Najbolj prikladna bi bila skupna naročila po 10—100 izvodov. Pravek je izšel prvi zvezek, ki opisuje ves Kolumbov napor, preden se mu je posrečilo, da je odjadral proti neznanim deželam, dalje njegovo odkritje Amerike in končno vse trpljenje njegovo v odkriti deželi in črno nehalnost, ki jo je Kolumb dočakal, čeprav je vsenu svetu odprl neznane zakladnice bogastva. Očitno pa je tudi njegov pomen za razmah vesoljne Cerkve in naglašen njegov namen pri odkritju, ki je bil po njegovi lastni izjavi ta, da razširi Kristusov nauk po vsem svetu. Drugi zvezek bo vodil bralca v čudežno deželo krvavih mačk, v Meksiko za časa odkritja, tretji v bajno deželo bogastva zlata in srebra, v Peru v dobi odkritja, četrti zvezek bo spremljal na poti v orientalsko fantastično prostranstvo čudovitega romarja Marka Pola itd. Vsak zvezek bo v resnici nekaj novega. Zato segajte prido po »Tabuc«.

PO DOMOVINI

Bela krajina od zgoraj dol.

To pot smo jo pa videli, kako se je nanizala pod Gorjanci pod Ml. o goro in kočevskimi griči tja do Kolpe. Malo zaurja je bila v nedeljo, 20. julija, pač toliko, da nismo videli, kako gledajo mati za nami, toda vasi in hiše smo pa vendar le našli. Vsak je seveda iskal svojo, toda vsak je ni mogel najti. Tudi Božidar iz Krmačine jo je zastojal iskal, pa kaj njemu za to, da je le svoje brašno srečno pripravil do vrha.

Iz vseh strani smo se pehali gori proti Planini, na god sv. Elija roma k njemu, ki je patron planiske župnije. Nekateri so bili tako srečni, da so se peljali z »mašincem«, drugi pa smo jo pobirali kar peš, pa ni nam bilo žal zakaj tako je to sirotičke stokalo, ko se je pehalo gori v breg, da so kar iskreno žveigale in da se nam je kar smililo.

Malo pred deseto je pribrenkala gori od Topličiv dragatuška tamburica in vedeli smo, da pridejo kmalu tudi škof.

Domačini so priredili sprejem pa kaj, ko smo si samo z'ali. Rekli so nekateri, da govore »hin-derhonder«. Po tem jo je pa ubrala metliška tamburica. To smo končno vsi razumeli, Slovenci in Kočevarji!

Potem smo pa gomazeli gori k sv. Frančišku. Bilo je pisano in zvito — kot kača. Belo in črno in sivo in plavo in ruženo — pa krikanje in vriskanje, in modrovanje — pa nazaj smo gledali, kako nam domovinka naha v pozdrav.

In te ženske, kdo jih je klical — toda prve so bile gori in široko so sedele v cerkvi, ko smo pripihali za njimi. Pa to nedeljo so skušale, kako je pri maši zunaj cerkve.

500 fantov in mož se je nabralo in do zadnjega je bila natrpana prsostna cerkev sv. Frančiška.

Dolga, toda le prekratka je bila ljubezniva pridiga škofova. Fant je govoril fantom o Jezusu, ki je bil tudi fant. Iz cele pridige je dihal topli ljubezen pridigarjeva do fantov in globoko umevanje fantovske duše.

Med škofovo mašo je pel združeni fantovski zbor, da je cerkev kar donela. To je pel, tako so rekli.

Ob pol dveh se je začel popoldanski del slovesnosti. Najprej nam je Nebo poslalo svoj »Asperges«, mi smo se pa kar v cerkev pomaknili in tam nadaljevali in dokončali.

Vodil je zborovanje gosp. dekan Bitnar, ki je v uvodni besedi želel kot odpušček iz Mirne gore — mir, tihi mir, ki vladja v umirjenem človeku.

Potem pa so pozdravili fantje iz posameznih krajev in so zlagali cvetke v šopek, ki naj ga ponese domov.

Prvi je pozdravil Skubic Jože iz Črnomlja, ki je spomnil, kako naj se z ljubeznivo oklepamo sv. Cerkev. Drugi je bil Nemanč Tone iz Lokvice, ki je pozdravil v imenu metliških fantov in mož. Svetoval je, kakšen odpušček naj ponese fantje dekletom. V imenu suhorskkih fantov je govoril Erkte Anton, ki je poudaril, kje naj fant poišče najboljšo družbo. Iz Radovice se je prijavil Cesar Jože, ki je sprožil misel, kaj če bi tudi fantje poskušali s duhovnimi vajami. Tomic Milko je prinesel pozdrav iz Podzemlja. Spomnil je, da bomo daj mi misijonarji med seboj z besedo in zgledom. Iz Dragatuša pa se je oglasil Gorše Evgen, ki je grajal fantovsko nedeljo, tisto postojanje zunanji cerkve. Čudili smo se preprostim fantom, ki so upali v cerkvi nastopati s tako smelostjo. Potem je spregovoril še gosp. kaplan iz Metlike, ki je na svoj način zaklical fantom, naj imajo nemajno zaupanje do svojih dušnih pastirjev in se jih zvesto oklepajo.

Zborovanje je zaključil prevzvišeni gosp. škof, ki nam je pokazal, kje je pravo veselje in prava sreča. Se in še bi ga poslušali, pa je ura hitela in treba je bilo končati.

Ob 4 pa smo se sprožili kakor plaz v Planino in na vse vetrove. Še enkrat smo se pozdravili, z veseljem smo zaklicali živijo našemu banknemu svetovalecu g. Nemanču, ki je tudi prišel s fanti k sv. Frančišku, potem pa smo se razbežali in sedaj spet gledamo sv. Frančiška od spodaj gori. — Duhovnikov je bilo vseh 12. Bil je lep dan, ki nam bo ostal v prijetnem spominu.

TOČA V BELI KRAJINI.

V soboto dne 19. junija okrog 4 popoldne je privihralo doli od Semiča. To je mlelo in bliškalo in grmelno in tudi toča se je vsula. Najbolj žalostne sledove kaže koruza in trta, kjer jo je doseglo. Občutna je škoda v Dobravicah, manj po okoliških vaseh, najhuje pa je bilo čez Kolpo proti Karlovcu.

Zlata poroka.

(Podlipa pri Vrhnikih.)

Zlato poroko sta obhajala preteklo nedeljo Matija Jurca in njegova žena Neža roj. Petkovišek. Njiju otroci, ki so vsi v Ameriki, so prišli k tej slovesnosti v staro domovino. Bog ohrani zlato-poročenco še mnogo let. — V soboto pa nas je obiskala nevihta s točo, ki je napravila veliko škodo.

Kdor zančuje se sam...

(Račna pri Grosupljem.)

Nekoč je bil nad Račno mogočen grad Čušperk (Zobelsberg). Nanj spominjajo samo še ruvaline, znane pod imenom »Stari grad«. V tem gradu je živel mogočnega in bogata gospoda Čušperška. Dolgo časa so bili njih podložniki zadovoljni s svojo usodo, čeprav ne preveč sijajno. Pa so se ti naši nespametni dedje preobdali grajskih dobrot in so povrnili dobro s slabim. Nekega dne so se uprli svojim gospodarjem, porušili grad in gospodo pognali po svetu. Na to žalostno, skoraj pozabljeno, a resnično povest smo se spomnili, ko se poslavljamo od naše Račne. Gre namreč za tem, da se odcepi osem hiš od Male Račne in dobe svoje ime z nazivom Čušperk. Dosedaj se je imenovala Čušperk samo postaja, odslej se bo menda imenovala po tej popačenki tudi vas. Ne gre nam za tistih par hiš, da tvorijo svojo vas, smo pa odločno proti temu, da se uvede to ime za naziv vasi. Ime »Čušperk« je nastalo iz nemškega Zobelsberg; to pa zopet iz lepega slovenskega imena Dol (izg. Dou). Tako je nastal iz imena Dol nemški Tobel, pozneje Tobelsberg-Zobelsberg — toda narod ježgovarjal to nemško ime Čušperk. — Če že ustanavljamo novo vas, dajmo ji vsaj pristno slovensko ime! — Obenem omenjamo tudi, da se prične v teh dneh z nadzidom osnovne šole na Kopanju. Je že skrajni čas, da dobimo poslopje, ki bo odgovarjalo številu učencev in bo obenem tudi kras naš občini. — Z letino, kakor dosedaj kaže, smo prav zadovoljni. Mrve in žita je bilo dovolj. Bog blagoslovi naša polja tudi v bodoče! — Domačin.

Pletarska razstava.

(Velike Lašče.)

Državni pletarski tečaj v lužarski dolini pri Velikih Laščah priredi v nedeljo dne 27. julija 1930 v dvorani Zadržnega doma v Velikih Laščah razstavo pletarskih izdelkov, ki bo otvorjena ob pol 8 zjutraj. Razstava bo trajala od 27. julija do 4. avgusta. Udeleženci pletarskega tečaja izdelujejo in dobavljajo: salonske garniture, zibelke, potne in stenske košare, jerbare, tržne torbice vseh vrst, cvetlična stozala, stojala za sadije in ročna dela, košarice za kruh, za jedilno orodje, za šivanje, za papir, za igrače, šolske za pletenje, tase in nastavke za pecivo in sadije itd. S to razstavo bomo zaključili prvi petmesecni pletarski tečaj, kateremu bo pa sledil takoj drugi. Vse, kateri se hočejo pripraviti, kaj se more naučiti kmetijski fant v razmeroma kratki dobi, in vse, kateri se zanimajo za pletarstvo, vljudno vabimo, da se udeležijo razstave v čim večjem številu. Razstavljeni predmeti bodo na prodaj.

Zahvala.

(Komenda.)

Spodaj podpisani izrekam tem potom najlepšo zahvalo Vzemljni zavarovalnici v Ljubljani, za tako hitro in točno izplačilo zavarovalnine po požaru mojega gospodarskega poslopja, ki mi je pogorelo, bil sem pa seveda zavarovan pri zgoraj omenjeni zavarovalnici. Zahvaljujem se zavodu, ki mi je takoj v 10 dneh izplačal celotno zavarovalnino. Obenem najtopleje priporočam našo domačo Vzemljno zavarovalnico vsakemu, da se je poslužuje. Torej še enkrat najlepša hvala zavodu, ka-

kor tudi cenilu in poverjeniku gosp. Josipu Kera — Franc Kunstelj, Podboršt, Komenda pri Kamniku.

Smrtna kosa.

(Bohinjska Bistrica.)

Pokopali smo v nedeljo popoldne 23. letnega Antona Maleja iz Savice, jugoslovanskega telovadca, ki je umrl na tako nesrečen način pri telovadbi v Belgiji v mestu Luksemburg. Padel je po sijajno izvršeni vaji na krogih. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga sprejeli v svojo oskrbo usmiljenke reda sv. Frančiška. V torek 15. julija zjutraj je začel bruhati kri in o pol 7 je že odšla njegova duša v večnost. Umrl je kot kristjan previden s svetimi zakramenti. Pri njegovi smrti je molil duhovnik molitve za umirajočce, dokler Malej ni izdihnil. Imel je sijajen pogreb. Toliko ljudi menda še ni bilo v Bistrici. Najbolj se nam je smilila mati pokojnega. Izgubo sinovo občuti gotovo najbolj materino srce. Rodbino Malejeva zadnjava posebne nesreče. Pred 8 leti se je ubil oče, ki je meseca oktobra gnil kože preko Voga na Italijansko. Padel je v prepad in zamedel ga je sneg. Njegove zemске ostanke so našli šele drugo leto meseca junija, ko je skopali sneg. Čudno je, da se je ubil tudi stari oče (po materni strani). Padel je v hiši pri Sturmu po stopnicah in obležal mrtev. Malejevi rodbrini naše sožalje zlasti materi. Tolaži naj jo zavest, da se je Tone lepo spravil, njen z Bogom ločil od tega sveta in naj upa, da ga bo enkrat videla v nebesih pri očetu.

n Šoferji in avtomobilisti pozor! Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča šoferjem, avtomobilistom in lastnikom avtomobilov knjigo: Šofer in samovozač, ki jo je spisal inženir Josip Stolf. Knjiga obsega ca 300 strani in nudi vse kar mora znati in vedeti šofer, avtomobilist. Temeljito se havi s konstrukcijo, delovanjem in nego avtomobila. Knjiga obsega še 300 jasnih slik, ter slovar tehničnih izrazov. Kdor hoče napraviti šoferski izpit, se mora poslužiti te knjige, ker izpraševalna komisija izprašuje le iz te knjige. V celo platno vezana knjiga velja 140 Din in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Razno.

(Cerklje pri Kranju)

Pretekli teden so imeli naši fantje v Kranju nabor. Opaziti je bilo, da je izostalo običajno razgrajanje, za kar gre hvala letošnjim nabornikom, ki se niso uprijani in potem razgrajali po vaseh, marveč so lepo zapeli in se potem mirno razšli. — V nedeljo 27. julija nam prirede v Cerkljah v »Ljudskem domu« naši študentje Nestroyev komedijo »Lumpacij vagabunda«. Ker so študentje še zmeraj dobro igrali, upamo, da tudi tukaj ne bodo odpovedali. Zato kdor se hoče od srca nasmejati, naj pride v nedeljo v »Ljudski dom«.

Poroka

(Nova Oselica.)

Poročila sta se dne 14. julija 1930 gospod Ivan Bajt z gospodično Marico Mrovlje, oba doma iz župnije Nova Oselica. Nevesta je bila od svoje mladosti, pa vse do poroke zvesta članica Marijine družbe in tukajšnjega Prosvetnega društva, kakor tudi večletna cerkvena pevka, zato želimo zakonemu paru obilo sreče in blagostanja v mladeni.

n Romanje v Zagorje. V Zagorju se bo letos vršil drugi veliki romarski shod v nedeljo dne 3. avgusta. Romarske slovesnosti se prične že v petek, dne 1. avgusta, zvečer. Vsi prijatelji zagorske Matere božje ste iskreno povabljeni!

Letina

(Kostel)

Suša nam je grozila, da smo mislili, da bo vse vzelo konec. Pa se nas je Bog usmilil, hvala in čast Mu, in nam postal lep dež, ki je namočil naša polja in jih poživil, da je vse iznova pognalo in ozelenelo. V ponedeljek smo šli v procesiji k Zalostni Materi božji na Zalihovem in jo prosili pomoči in posredovanja pri dobrem Očetu. Marija ni prezrla naših težav in nadlog, izprosil nam je tolažbo in poljubenje, da imamo zopet malo več upanja za prihodnost.

— Krme je letos nekoliko manj ko druga leta, ker jo je stisnila suša. Tudi otave bo manj, ker več kot pet tednov ni bilo dežja. Žito (ječmen, pšenica) je bolj srednje vrste, Bog ve kaj ne bo. Koruza za sedaj še dosti lepo kaže, kaj bo še prišlo pa ne vemo. Najslabše obeta pa zelje, ki ga ne bo niti za solato. Vsega so prežrli in pretočili nekaki črvi, da je deblo izgledano, listje pa so uničili poprejšni rumeni šuštarji. Da bi le drugo rodilo, bomo brez zelja že kako prestali eno leto.

Toča in neurje.

(Lučine nad Škofjo Loko.)

Petek, dne 18. t. m., bo ostal tukajšnji okolici dolgo v spominu. Cel dan je divjal veter, dež je šel celo popoldne okoli italijanske meje. Popoldne ob pol 6 se pa naenkrat usuje toča, debela kot kokošja jajca in orehi. V petih minutah je splaval kmetu up po vodi. Žetev se je šele pričela. Malokdo je imel kaj žita pod streho. Bilo je belo kot po zimi. Žito, krompir, fižol, zelje, pesa, vse je stolčeno, drevje pa okleščeno, da ima komaj polovico listja. Kako žalosten je pogled na njive, vrtove, travnike. Ljudstvo se v teh hribih že itak težko bori za svoj obstanek. Že tako je slaba letina kazala, zdaj pa še toča! Kako žalostni hodijo kmetje po njivah, s povešeno glavo gledajo v tla. Vsak se boji pogledati na njive, kjer je vse uničeno. Tukajšnje okolico neurje zelo mnogokrat zadene. Da bi pa bila kdaj tako debela toča kot zdaj, pa ne pomnijo ljudje. Dobro bi bilo, da bi oblasti priskočile na pomoč tukajšnjemu ubornemu ljudstvu.

Šmarje pod Ljubljano.

(Cerkveno življenje.)

Središče javnega življenja je cerkev. Vseleti smo, da je naša župnijska cerkev letos po skrbi g. dekana deležna več popravil. Zakristija je prenovljena s prijetno slikarjo, zvonik je dobil prenovljeno streho, tudi ura je popravljena. Orgle na koru po zadnjih reparacijah tudi lepše in polnejše donijo. Čujemo,

da bo ob priliki obnovljen tudi tlak pred cerkvijo. Upamo, da bodo taka popravila vabila farane v lepo župnijsko cerkev in hvaležni smo g. dekani za to. Tudi v notranjščini so oltarji bolj okrašeni, za kar vneto skrbi olepševalni odsek 3. reda. Seveda se tu pa tam oglasi tiha in iskrena želja javnega ponosa: da bi le še zvonove mogli napraviti...

Podružnične cerkve so lepo oskrbovane. Na Selih in na Gori so bile tudi strehe na zvonikih na novo pobarvane. To se posebno lepo vidi sedaj v času »žeganja«. Manj lepo se vidi v takih dneh velike gruč ljudji, ki ostajajo izven cerkve med službo božjo. Nekateri mislijo, da so na »žeganje« manj dolžni iti k sv. maši, pa je ravno narobe res.

Dekliška Marijina družba ima redno svoje shode. Letos pripravljajo posebno slovesnost za Vel. Šmaren. Takrat bo blagoslovljen nov krasen kip Brezmadežne in slovesno postavljen v prenovljeno kapelico na trgu pred cerkvijo v Šmarju. Vse stroške za prenovitev in kip nosi Marijina družba sama, ki bo potem lahko s ponosom gledala na »svoje« znamenje. Ob enem bo 15. avgusta lepa družbena cerkvena slovesnost (sprejem itd.). Na ta dan bo obenem tudi praznovanje stoletnice »čudodelne svetinje«, ki jo bodo farani takrat tudi lahko v cerkvi dobili.

Tretji red tiho in redno vrši svoje poslanstvo med farani. Delujeta tudi dva odseka:

dobrodelni in olepševalni. Število članov stalno raste in je tudi za prihodnje leto upati mnogo novih priglasičev.

Cela fara se je ob 80letnici nadškofa dr. Jegliča poklonila svojemu Nadpastirju na slavnostni akademiji, na kateri je g. minister Kulovec govoril o velikih zaslugah sv. o. lasega vladike in o veliki ljubezni, ki mu jo dolgujemo. G. dekan je odposlal pozdravno brzojavko.

Po želji in naročilu višjih pastirjev je bil na Binkošti sestavljen širši odbor katoliške akcije, ki naj pomaga farni duhovščini pri njenem delu za odpravo vsega tistega, kar nasprotuje lepemu božje-cerkvenemu življenju v župniji. Poleg uglednih mož so v odboru še zastopniki posameznih stanov in društev, dalje tudi tiskovne akcije in dijaštva. Odborovemu delu moremo želiti pač veliko živahnosti in blagoslova, da bo uspešno vršil lepe naloge.

Norčevanje iz Gospodovih dni.

(Cerknica.)

Pod gornjim naslovom je prinesel zadnji »Domoljub« iz Poljan nad Škofjo Loko kratek dopis. V Dolenji vasi pri Cerknici sta pa za praznik sv. Petra in Pavla najela dva boljše gospodarja deset fantov, da so šli kositi na travnik poleg podružnice sv. Lovrenca. Zvečer na praznik so imeli v gostilni »likofe«. V cel

15

RAZNO

Hude postavbe. Ameriške Združene države so sestavljene iz 48 majhnih republik. Vsaka teh držav ima lastno zakonodajo. Ker je v eni velik zločin, je drugje lahko le prestopke. Tako se je oni dan pripetilo, da je revna ženska v državi Njujork ukradla 100 dolarjev. Obsodili so jo v došmrtno ječo. V sosednji državi bi jo kaznovali le s par meseci zapora. Čudni pravni pojmi.

Klub debeluharjev. V Ameriki, v Lisaboni na Portugalskem in v Monakovem obstojajo organizacije, ki se imenujejo »Klub debeluharjev«. Počol za sprejem je telesna teža 100 do 120 kilogramov. Namen članov je, znižati debelost s pomočjo športa in rastlinske prehrane. V Parizu obstoja klub enookih, v Newyorku klub enonogih. V mestu Marseille na Francoskem so organizirani pobiralci cigaretnih in smodinskih odpadkov. Na letovišču. »Gospodina, prisegam, da vas

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Res je sicer, da je bil žamet že odrgnjen, in res, da je bila volna oguljena; res je bilo tudi težko spoznati prvotno barvo klobuka, ki je bil prestal že veliko dežja in toliko prahu, toda omamljen po tolikih krasotah nisem občutil nepopolnosti, ki so se skrivale za njihovim bleškom.

Hotel sem lepa oblačila takoj obleči. Toda predno mi jih je dal, jih je spremenil Vitalis tako, da sem bil bridko razočaran.

Ko smo se namreč vrnili v gostilno, je vzel iz svoje torbe škjarje in je hlače odrezal do kolen.

Ko sem ga gledal z osuplimi očmi, mi je rekel:

— To je samo radi tega, da ne boš podoben vsem ljudem. Ker smo na Francoskem, oblečem Te kot Italijana; če pa bomo šli v Italijo, kar je tudi mogoče, Te oblečem v Francoza.

Ker ta razlaga ni ustavila mojega začudenja, je nadaljeval:

— Kaj pa smo pravzaprav? Umetniki, kaj ne? Igralci smo, ki morajo že po svoji vnanosti vzbujati pozornost. Ali misliš, da bomo prisilili ljudi, da nas gledajo in se postavijo krog nas, če gremo skoraj na javen trg oblečeni kakor meščani ali kakor kmetje? Nikakor ne, kaj ne? Znaj torej, da je v življenju včasih neobhodno potrebno, da se človek pokaže; to je sicer neprijetno, vendar pa ne moremo tega spremeniti.

In tako sem postal od jutra do večera iz Francoza Italijan.

Ker so segale moje hlače le do kolen, mi je Vitalis pritrnil nogavice z rdečimi trakovi navzkriž čez cela meča; tudi klobuk mi je ovil s trakovi in ga okrasil s šopkom volnenih cvetlic.

Ne vem, kaj bi mislili drugi o meni, toda če hočem biti odkritosrčen, moram priznati, da sem se sam sebi zdel sila imeniten; in res je moralo biti, ker me je prijatelj Capi dolgo ogledoval in mi končno z zadovoljnim izrazom pomolil tace.

Priznanje, katero mi je izrazil Capi moji izpremembi, mi je bilo tem prijetnejše, ker se je medtem ko sem oblačil svoje nove stvari, postavil predme Joli-Coeur in pretirano posnemal moje kretnje. Ko sem bil končno oblečen, si je uprl roke v bok, vrgel glavo nazaj in se pričel porogljivo krohotati.

Slišal sem praviti, da je zanimivo znanstveno vprašanje, ali se opice smejejo. Menim, da so oni, ki so si stavili takšno vprašanje, pravi učenjaki, ki tičijo le v svojih knjigah in ki se niso nikdar zares potrudili, da bi proučili opice. Jaz pa, ki sem dolgo časa živel z Joli-Coeurjem, morem trditi, da se je res smejal in večkrat celo meni. Brez dvoma je sicer, da ni sličil njegov smeh popolnoma človeškemu. Toda na vse zadnje, kadar je kakšen občutek povzročil njegovo veselost, si lahko videl, kako so se mu usta raztegnila; veke so se mu nagubale, čeljusti so se mu naglo premikale, in črne oči so se mu svetile kakor žareče ogile.

Sicer pa sem kmalu imel priliko opazovati na njem ona značilna znamenja smeha v položajih, ki so bili dosti neprijetni moji samoljubnosti. Ko sem se baš pokrtil s svojim klobukom, mi je rekel Vitalis:

vasi ni bilo človeka, ki bi se upal fantičem povedati, da se na tako velik praznik ne spodobijo kositi. Če se povemo, da ti fantiči malokdaj vidijo cerkev znotraj in da so prevzeli košnjo za 14 litrov vina, boste že razumeli, zakaj se jih ni upal nihče zapoditi. Zeleni bi vsaj pri možeh-gospodarjih več verskega čuta.

Blagoslovitev voj. spomenika. (Prečna.)

Vsa pozornost velike spodnje Dolenjske je bila prejšnjo nedeljo 13. julija obrnjena na Prečno pri Novem mestu. Postavili so krasen, velik, 5 in pol metra visok spomenik v časten spomin vojnim žrtvam, ki pa tudi obenem kliče: ne vojske, ki je tako strašna, ampak mir naj vlada med narodi. Sliko spomenika bomo poslali »Slovenec« in »Doljuben«.

Da je bila blagoslovitev spomenika čim lepša, je cela fara z največjo vneto sodelovala. Žene in dekleta so napletle mnogo venec, moške in fantje so pa pripeljali 9 velikih mlajev in celo množico malih smrek, ki so jih dali graščak g. Langer, Levstik, Dular, Šulc, Margelj Alojzij in Jože, g. župan Sali in gospod župnik. To je bilo korajžje, ko je v soboto popoldne zasijalo sonce. Fantje in moške so prinesli vrvi, pripravili žavre, kolar Kristan vcepil vrhove in v nekaj »he-e-e-ruke« in že je bil mlaj za mlajem pokoncu, katerim so se pridružile manjše smreke kot otroci očetu. Ko je bil ves prostor okrog spomenika in cerkve okrašen, poleg spomenika pa velik oder ves v vencih za pevski zbor pripravljen, je zaplapolala iz malega zvonika črna zastava. V poznem mraku so se oglasili zvonovi po celi fari in klicali živim spomin na mrtve. — V nedeljo se je zbrala velikanska množica ljudi od blizu in daleč k službi božji, ki jo je opravil g. kurat Bonač. Po službi božji smo se v žalnem sprevodu, kateremu se je pridružil tudi g. princ Auctsparg s svojim spremstvom in g. baron Wambold s hmelniška s svojo družino, podali k spomeniku. Ko je dekle J. Jakličeva v deklamaciji zaklicala: »Jemal jih je dan, jemala jih je noč,« je tesnoba prevzela srca, ki pa

je še narastla, ko je 30 članski pevski zbor zapet z velikim občutkom: »Mir vam bodi. G. župnik so nato razložili, da je med 69 padlimi 19 poročenih mož in 50 fantov. Nato so trije invalidi spomenik odgrnili, g. župnik ga blagoslovil, pevec pa mlo zapeli »Vigred se povrne. G. nadučitelj je pozval mladino, naj skrbi, da bo spomenik vedno lepo ohranjen. G. kurat Bonač je v svojem govoru opisal grozote vojske in prekrasne zglede vernosti slov. vojakov, nakar je zaklical fantom, naj se nikar ne dajo omamiti od jeze in alkohola, da bodo vredni sinovi slovenskega katoliškega naroda. Moški zbor je zapel »Oj Doberdoba, fant I. Jare pa je deklamiral »Za sinom«. Ko je izzvenela pesem »Nad zvezdami« in je M. Turkova v prelepi deklamaciji prosila Malo Cvetko Tereziko blagoslova — rož za duše padlih, so začele padati kaplje dežja, kakor da bi se hotelo nam nebo pridružiti in ob turbozni »Liberie« z nami jokati.

Naše šole.

(St. Jernej na Dolenjskem.)

Letina se nam obeta še precej dobra. Zadnji dež nas je rešil, sicer bi bilo pa bolj slabo. Zlasti lepo je v vinogradih. Če ne bo kakšne nesterče, bo jeseni zopet veselje, trud bo poplačan. Sadija, kakor drugod, tudi pri nas ne bo veliko. — V župniji imamo že tri šole: v St. Jerneju 5 razredno z vzprednicami in oddelke za oddajence, v Čadražah enorazredno in v Orehoviču dvorazredno. Prišel je ne nalog, da bo morala občina zidati še dve novi šoli in sicer v St. Jerneju in na Gor. Vrhpolju. Mislimo, da je marsikje drugod veliko večja potreba za šolske prostore kakor pri nas in da bi vsaj še nekaj let lahko shajali za to število otrok s tremi šolami, ki že obstojajo. Tako bi bilo veliko olajšano, ker bi se tekom let lahko nabrala primerna vsota v ta namen, da ne bi bilo treba najemati tako velikega posejila in od njega plačevati obresti. Komisionelni ogled za novi šoli v St. Jerneju in na Gor. Vrhpolju bo v soboto dne 16. avgusta. Takrat bo lahko vsak občan povedal svoje pametne predloge v

tej zadevi. Učiteljstvo v Orehoviču in v Čadražah vrši pouk dopoldne in popoldne, dočim podučujejo v St. Jerneju nekateri samo dopoldne, drugi pa samo popoldne. Zelja občanov je, da bi tudi v St. Jerneju učiteljstvo poučevalo dopoldne in popoldne. Tako bi bilo na šoli manj učiteljsva in s tem za občino manjši stroški za stanarino in drva, za kar mora po novem šolskem zakonu občina skrbeti. — Umrli je priznani zidarski mojster g. Drmaž Franc. Izmed vseh zidarjev je imel največ dela. Bil je povsod priljubljen, ker je bil res dober, zanesljiv in soliden delavec. Naj v miru počiva!

Radio.

RADIO PROGRAM OD 24. DO 31. JULIJA.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducira glasba, 13.30 Časovna napoved, borza, reproducira glasba, 13.30 Iz današnjih dnevnikov, 18.30 Popoldanski koncert, 22. Poročila.

Cetrtek, 24. julija: 19.30 Otroška ura, 20. Plošče, 20.15 Jugoslovanski večer: Slovenski vok. kvintet, 21.05 Prenos iz Beograda, 21.55 Prenos iz Beograda. — Petek, 25. julija: 19.30 Gospodinjina ura, 20. Vijolični koncert g. Roberta Dorferja, 21. Pevski koncert baritonista g. Marjana Rusa. — Sobota, 26. jul.: 19.30 Sportna ura, 20. Prenos iz Beograda, 22.15 Prenos iz Bleda. — Nedelja, 27. julija: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10. versko predavanje, 10.20 Kmetijsko nadaljevalno šolstvo pri nas in drugod, 11. Koncert, 12.15 Tedenski pregled, 15. Reproducira glasba, 15.30 Nušič: »Navaden človek, veseloigra, 16.30 Plesna glasba, 20. Pevski kvartet »Premič, 20.45 Prenos iz Bleda, 22.15 Koncert Radio orkestra. — Ponedeljek, 28. julija: 19.30 Filozofsko predavanje v nemškem jeziku, 20. Reproducira glasba, 20.30 Poezija morja, izvaja Radio-orkester. — Torek, 29. julija: 19.30 Prosveta v Sokolstvu, 20. Prenos iz Zagreba, 22.15 Prenos iz Bleda. — Sreda, 30. julija: 19.30 Literarna ura, 20. Prenos iz Prage.

— Ker si ravno oblečen, pričnimo z delom, da bomo lahko jutri na tržen dan napravili veliko predstavo, v kateri boš prvič nastopil.

— Jutri bomo priredili prvo predstavo, je rekel, in Ti boš tam nastopal. Treba je torej, da Te naučim vlogo, katero sem Ti namenil.

Moje začudene oči so mu povedale, da ga nisem razumel.

— Umejem pod vlogo to, kar boš delal v tej predstavi. Nisem Te namreč vzel s seboj ravno za veselje in za sprehanje, ker zato nisem dovolj bogat. Pač pa sem Te vzel za delo. In Tvoje delo bo odalej v tem, da boš igral šaloigro z mojimi psi in s Joli-Coeurjem.

— Toda, saj vendar ne znam igrati šaloigre! sem presrašen vzkliznil!

— Ravno radi tega Te moram naučiti. Lahko si misliš, da ni naravno, da stopa Capi tako nežno po svojih zadnjih dveh nogah, kakor tudi ne pleše Dolce na vrvi s svojo zabavo. Capi se je učil držati se na svojih nogah in tudi Dolce se je učila plesati po vrvi: celo veliko sta morala delati in dolgo časa, da sta si pridobila te spretnosti kot dobra igralca. No — dobro! Tudi Ti boš moral delati, da se naučiš glavne vloge, katere boš igral z njimi. Na delo torej!

Takrat sem imel še zelo enostavne nazore o delu. Misli sem namreč, da se pravi delati prekopati zemljo ali cepiti drva ali tolči kamenje in nisem si predstavljajal pri tem kaj drugega.

— Igrokaz, katerega bomo predstavili, je nadaljeval Vitalis, se imenuje »Sluga gospoda Joli-Coeurja« ali »Neumnejši ni on kot to mislite.« Taka pa je vsebina: Gospod Joli-Coeur je imel do danes slugo, s katerim je prav zadovoljen, to je Capi. Toda Capi postaja star; g. Joli-Coeur hoče imeti novega slugo. Capi mu ga hoče preskrbeti. Toda

za naslednika se ne bo ponudil pes, temveč mladi sedaj in boš moral igrati to, česar takrat ne boš več občutil. Če se boš zopet tako držal in tako kremžil, Ti zagotavljam najlepši uspeh. Saj je tako v tej igri Tvoja vloga kmetijski fant, ki ni še nič videl in ki ničedečko, kmetič, ki se imenuje Remi.

— V šaloigrah jih imajo. Torej Ti prideš, in g. Jo-

— To pa ni zabavno.

li-Coeur meni, da imaš bedast izraz.

da vstopiš v službo k Joli-Coeurju.

— Opice vendar nimajo slug!

— Ne kakor Ti; temveč Ti sam. Prihajaš iz vasi,

— Kakor jaz?

Kaj Tebi mar? Saj je to vendar le za smeh. Sicer pa misli si, da prideš v istini nekemu gospodu za slugo in da Ti na primer kdo reče, naj pogrneš mizo. Glej, ravno tukaj je ena, ki bo služila pri naši predstavi. Stopi bliže in pogrni mizo.

Na mizi so bili krožniki, kozarec, nož, vilice in bel prt.

— Kako naj vse to uredim?

Ko sem si stavljaj ta vprašanja in ostal tam z dvignjenimi rokami, sklonjen naprej in z odprtimi usti ne vedoč, kje naj bi prišel, je zaploskal moj gospodar z rokami in se glasno zakrohotal:

— Bravo, bravo, imenitno! Tvoje igranje je zares izvrstno. Dečko, ki sem ga imel pred Teboj, se je napravil prebrisanega in njegov izraz je jasno dejal: »Boste videli, kako dobro znam predstavljati neumneža,« Ti pa ne rečeš nič, Ti si, Tvoja nevednost je občudovanja vredna.

— Ne vem, kaj naj storim.

— In ravno radi tega si tako izvrsten. V kratkem boš čudovito dobro vedel, kaj Ti je storiti. Potem se boš moral spomniti te svoje zadrege, ki jo občutiš

bom večno ljubil.« — »To bo težko, ker se vrveva z mamico že jutri domov.«

Loterija za najdenčka. Lepega jutra so pred glavnim policijskim poslopjem v švicarskem mestu Lausanne (Lozani) našli zabojček, v katerem je mirno spančkal par tednov staro dete. Vest o najdenčku se je hitro raznesla po mestu in oglašilo se je mnogim meščanom, ki so hoteli vzeti krepkega fantiča za svojega. Ker ni hotela policija nobenega prosilca zlititi, je priredila loterijo: glavni dobiček najdenčka. Zdeli so se premožni zakonski par, ki je ves srečen odnesel vresčeti dobiček na dom.

Ljubezen ne zarjavi. V Sirakuzi na Siciliji sta se dve dni vrela dva, ki štejeta skupno častljivo starost 155 let. V njuni mladosti so se njeni starši uprli poroki in mladostni sen je bil uničen. Pozneje se je ona na prišlek staršev poročila in je skoraj poldnevet let živel v zakonu z drugim. Ko je sedaj postala vdova, se je ponovno vzdrnila ljubezen v srcu nekdanjega častilca in je svojo je močno osvelo izvoljenko zaslužil. Zaljubljenca bo

Študent s kmetov piše tovarišu v mestu.

Peto pismo. Delač, na Magdalenino 192...

*Ako se Magdalena solzi,
rado potem še dolgo deži.
Narodni rek.*

Dragi! po onih deževnih in meglenih dnevih se je ozračje končno vendarle osvobodilo neprijetnih megla in nad nami se je odprlo sinje božje nebo. Ko umita biserna plošča se žari in na njej se sveti sonce ko diament.

In to težko pričakovano solnce nas je poglalo na polje, na njive in travnike. Delo nam je zaostalo, zlasti košnja, in sedaj bo treba zamujeno nadomestiti in popraviti. Vendar bo košnja še za nekaj dni počasala, da najprej posejemo repo; trava prav lahko stoji, repa pa mora v zemljo.

Zato Ti hočem to pot orisati težave in muko, ki jo imamo pri sejanju repe, da boš lahko uvidel, da naše kmetstvo življenje ni tako brezskrbno in lahkotno kot si ga predstavljajo nekateri, ki nas gledajo samo od daleč.

Že iz zadnjega pisma veš, da smo v blatu in dežju nekako kradoma domov zvlekli ječmen in ječmenko. Sedaj je treba napeljati gnoj. Ali, dragi moj, to ne gre kakor pri vas, kjer vozite lepo po cesti, kjer bi lahko natropal polna kola in pogljal kakor hočeš. Pri nas je po kolovozih tako blato, da voz kar plava po njem. Kolesa se pogrežajo do trupine in ubogi živini se udara, da ne more naprej. Pa še nekakovo

bolno kravico imamo — pravimo ji Dečka — menda ima krče v nogi ali kaj, in kjer je največja sila, tam ji noga kar oleseni, da je reva ne more iztegniti. Drgnemo jo in drgnemo, da zopet lahko korači dalje. Tako se mučimo mi in živina. Voliček štirih let se vica z desetletno materjo, ki ju suva in premetava oje po blatu in kamenju. In muh kaj je, muh! Sami obadi in in brenclji frnkajo ko sinice. In koliko jih je, pa vsakovrstnih! Zelenih, rumenih, plavih, črnih in sivih in kaj vem kakšne barve še! Otepavamo jih z vejami in odganjamo na vse načine, a vse nič ne zaleže. Vedno več jih je! Vse roke imam že krvave ko mesar in to od samih muh, ki jih terem in mečkam na živini. Drugače tudi ne uničiš tega zlodja; kadar se že napije krvi, jo lopneš z dlanjo, da brizgne kri iz nje, ona pa se zvali na tla, dokler pa ni sita, jo samo pogladiš in zopet odleti, da se čez trenutek povrne nazaj! Morebiti bi se tak posel komu gnusil, a kmetu se ne sme kot se mu ne sme še marsikaj hujšega!

Kakšna muka je z repo, dosti določno razodeva že pogovor, da dekla nikdar več ne bo ušla gospodarju, če mu ne uide, kadar se seje repa! Iz tega se vidi, da je z njo res veliko trpljenja. In še dalje pravijo, da repa ne bo dobro obrodila, če se ne kregajo pri delu; čim bolj se kregajo, tem debelejša bo! Če človek prav premisli vse težave in trpljenje pri tem delu, bi moral vsak korenček veljati vsaj dva dinarja. Sicer je najboljša repa »mrgetenska« kot sem Ti že pisal, a je radi slabega vremena letos nihče ni mogel spraviti v zemljo. Se

bomo morali zadovoljiti tudi z »magdalen-sko«, četudi bo malo poznaj; bo pa zato tem mežja in okusnejša.

(Dalje.)

J. V.:

Novi kazenski zakon.

(Nadaljevanje.)

Stek več kaznivih dejanj.

Kakor je možno, da je več oseb udeleženih oziroma so krivi pri enem kaznivem dejanju, tako je tudi možno, da se ena sama oseba okripi več kaznivih dejanj in tako obremenjena pride pred sodnika. Nekdo se n. pr. okripi tatvine, telesne poškodbe, žaljenja časti, nemoralnega kaznivih dejanj; pod preiskavo pride morebiti samo vsled zadnjega kaznivih dejanj, tu pa pridejo na dan tudi ostale njegove pregrehe. Tak primer se v kazenskem pravu nazivlje stek ali konkurenca več kaznivih dejanj.

Stek pa mora biti dvojen: tako zvani idealni stek, kjer ena oseba z enim činom krši več zakonitih predpisov hkrati, bodisi enakih, bodisi tudi različnih — ter tako zvani realni stek, kjer ena oseba z več, bodisi enakimi, bodisi različnimi kaznivimi dejanji krši več zakonitih predpisov (bodisi enakih, bodisi različnih).

Primer za idealni stek: nekdo ustrelji v večjo gručo ljudi; enega lahko rani, drugega težko rani, tretjega usmrti (vse z enim in istim strelom). Ali n. pr. ena ose-

16

sta skupno preživela poslednje dneve.

Skrbi za bodočnost. Bivši afganistanski kralj Aman Ullah, katerega so radi njegovih modernih novotarij uporniki preganili iz države, se je zavaroval za 1 milijon lir. Kralj šteje sedaj 36 let, zavarovalnina steče v 20 letih. Če kralj prej umre, gre v dobro ženi in 8 otrokom. Ker Aman Ullah lahko plačuje visoke zavarovalne prispevke, očitno ni odšel praznih rok iz Afganistana.

Državni zdravniki. V Rusiji so proglasili postavbo, ki prepušča vsem zdravnikom svobodno izvrševanje poklica. Odslej bodo zdravniki državni nastavljeni in bodo morali delati po vladnih predpisih.

Praktičen trgovec. »Nujno potrebujem nekaj denarja. Pustim vam to-le sliko naše pokrajine, ki je toliko vredna, da mi lahko posodite nekaj slikov.« — »Dam vam za njo 100 Din.« — »Oprostite, saj je samo platno več vredno.« — »Da, dokler ni bilo poslikano, je bilo res več vredno.«

sar ne vé; pride k opici in je bolj neveden in bolj neroden kot opica sama; od tod moj podnaslov: »Neumnješi ni oni, kot to mislite«; neumnješi biti kot Joli-Coeur, glej, to je Tvoja vloga, da jo igraš dovršeno, moraš ostati tak kakršen si v tem trenutku. Ker pa to ni mogoče, se boš umetno delal takega, kakršen si sedaj.

»Sluga gospoda Joli-Coeurja« ni bila dolga šalolgra in predstava ni trajala več ko dvajset minut. Toda ponavljali smo jo skoraj cele tri ure. Dvakrat, štirikrat in desetkrat smo ponavljali.

Psi so sicer pozabili nekatere dele svojih vlog in morali so se jih naučiti iznova.

Tedaj me je potrpežljivost našega gospodarja močno presenetila. Nikakor niso tako ravnali vaški ljudje z živino, zakaj tam so bile kletve in udarci edino vzgojevalno sredstvo.

Vitalis pa se ni ujezil niti enkrat med vso dolgo vajo in niti enkrat ni zaklel. Le če se je kdo zmotil, je strogo zahteval:

Še enkrat! Slabo si napravil, Capil! Ti nič ne paziš Joli-Coeur, kregan boš!

In to je bilo vse; vendar pa je to zadostovalo.

— No, mi je rekel po končanem ponavljanju, ali misliš, da se boš privadil igranju?

— Ne vem.

— Ali Te dolgočasi?

— Nasprotno, zabava me.

— Potem bo šlo vse dobro; Ti si razumen in bistri in kar je mogoče še bolje — pazljiv si; s pazljivo stjo in poslušnostjo se doseže vse. Poglej moje pse in primerjaj jih s Joli-Coeurjem. Joli-Coeur je morda živahniji in razumejši, toda poslušati ne zna. Lahko se nauči kar mu pokažeš, — toda sproti vse pozabi. Sicer pa ne stori nikoli z veseljem tega, kar od njega

zahtevaš; kaj rad bi se uprl, in vedno je prepirljiv. To leži v njegovi naravi, in zato se nanj tudi ne jezim, zakaj opica nima kakor pes čuta dolžnosti in vsled tega je dosti manj vredna kot on. Ali to razumeš?

— Mislim, da.

— Bodi torej pazljiv, dečko moj; bodi poslušen; potrudi se po najboljših močeh, da storiš svojo dolžnost. To je glavno za življenje.

Med tem pogovorom mi je zrasel pogum in sem mu dejal, da me je pri tej ponovitvi najbolj začudila njegova nespremenljiva potrpežljivost, katero je dokazal tako do Joli-Coeurja in psom kakor do mene.

Tedaj se je pričel tiho smejati.

— Se pač vidi, mi je rekel, da si živel do danes le pri kmetih, ki ravnajo surovo z živalmi in ki mislijo, da jih moraš vedno goniti s dvignjeno palico. To je nerodna zmeta, zakaj le malo se doseže s surovostjo, medtem ko se doseže z dobroto dosti veliko, da ne rečem vse. Le ker se nisem nikdar jezil nad svojimi živalmi, sem napravil iz njih, kar so. Če bi jih bil tepel, bi bile boječe; bojazen pa ubija razum. Sicer pa, če bi se udajal jezi, ne bi bil tisti, ki sem in ne bi si bil pridobil tiste potrpežljivosti pri vsaki preskušnji, ki mi je pridobila Tvoje zaupanje. Kdor uči druge, uči tudi samega sebe. Moji psi so mi dali ravno toliko naukov, kolikor so jih prejeli od mene. Razvil sem njih brihtnost — oni pa so oblikovali moj značaj.

Kar sem slišal, se mi je zdelo tako nenavadno, da sem se pričel smejati.

— Tebi se zdi to zelo čudno, kaj ne da, da bi mogel pes učiti človeka? In vendar je, res, Le malo premisli. Ali priznaš, da občuti pes vpliv svojega gospodarja?

— No, menda bo res!

ba z eno žalitvijo žali več oseb hkrati. — Primer za realen stek: Peter večkrat ukrade na različnih mestih, potem poškoduje neke tuje predmete, napravi večjo škodo na tujem posestvu, nekoga rani. Razlika med obema vrstama steka je bistveno ta, da pri idealnem steku storim več kaznivih dejanj le na podlagi enega naklepa, pri realnem steku pa za vsako novo kaznivo dejanje storim nov (poseben) naklep. Če torej nekdo sklene, da bo polagoma, na premeten način okradel neko skladišče, nekaj danes, nekaj drugi teden itd., je podan idealen stek. Realen stek pa bi bil, če bi potem, ko je že nekaj ukradel (ne da bi poprej napravil sklep, da bo polagoma vse pokradel), zopet sklenil in šel krast istotja, istotako tretjič, četrtič itd., dokler ne bi pokradel vsega.

To razločevanje med idealnim in realnim stekom je važno z ozirom na to, kako se kazniva dejanja v enem ali drugem slučaju kaznujejo. V slučaju idealnega steka se kaznujejo vsa kazniva dejanja skupno po onem izmed (kršenih) zakonov, ki določa najstrožje kazni. Če so za vsa kazniva dejanja kazni enake vrste (n. pr. da je za vsako stekajoče se kaznivo dejanje zagrožen zapor), se kaznujejo po tistem (kršenem) zakonu, ki določa najvišjo kazni; če so kazni različne vrste, pa po tistem, ki zagroža kazni najtežje vrste. Če kak (kršen) zakon zagroža tudi kako stransko kazni ali očitnovalno odredbo, se poleg najvišje oziroma najstrožje kazni izreče ob enem tudi ta, t. j. se prišteje.

V slučaju realne konkurence pa velja sledeče: a) Če storilec s stekajočimi se kaznivimi dejanji zasluži same prostostne kazni (ječe, strogi zapor, navadni zapor itd.), potem se ona, ki je izmed njih najtežja, zviša po svobodni oceni sodišča (z ozirom na ostale zaslužene kazni). Če je torej storilec z enim kaznivim dejanjem zaslužil ječo, z drugim strogi zapor, potem bo obsojen na ječo in sicer tako, da se mu bo tista doba ječe, katero je z dotičnim kaznivim dejanjem (ki določa ječo) zaslužil, povišala (z ozirom na ostala kazniva dejanja). Vendar pa določa zakon, da ta zvišana kazni ne sme doseči vsote vseh zasluženih kazni (za vsa stekajoča se kazniva dejanja skupaj), v nobenem slučaju pa ne sme presegati 20 let robije (ječe) ali zatočenja (ječe, kjer pa se prestaja kazni na blažji način) ali 5 let strogega zopora ali navadnega zopora. Če je predpisana pri katerem izmed (kršenih) zakonov tudi kaka stranska kazni ali očitnovalno sredstvo, se to prišteje k glavnim kaznim.

(Dalje sledi.)

Kje naj položim svoj denar?

Samo v „LJUDSKI POSOJILNICI“ v NOVEM MESTU, kjer bo najvarneje naložen in na bolje obrestovan. Obresti po 5—7%. Rentni davek plačuje posojilnica.

»Ali je kaj zame?« je vprašal Koder na pošti. — »Kako se pišete?« je poštarica vprašala. — »Saj boste na kuverti brali,« se je odrezal modri Koder.

Skrivnosti Daljnega vzhoda.

Ni še tako dolgo tega, ko so veljali narodi Daljnega Vzhoda kot svet zase, belemu človeku docela tuj, pol smešen in otroški, pol grozljiv, na vsak način pa svet, v primeri z njim, manj vreden. Danes stoje stvari že čisto drugače; vzhodni narodi se z neverjetno brzino prerajajo v ozračje zapadne kulture, ki se sprico modernih prometnih sredstev kot veletok zлива v prejšnje daljne pokrajine azijske celine. Hiteti moramo, da se otresemo napačnih nazorov zlasti o 500-milijonskem kitajskem narodu. Nemški profesor dr. R. Wilhelm, ravnatelj kitajskega zavoda v Frankfurtu piše med drugim:

V javnosti so razširjeni o Kitajcih razni predsodki in bajke, ki že davno nimajo več nobene podlage. Tako se človek, ki hodi po šanghajskih cestah, čudi, ko išče kitajskih kit, pa nikjer nobene ne opazi. Kite so na Kitajskem popolnoma izginile, izvemši morda katerega kmetiča kje na deželi. Prav tako ne najdemo več mlade Kitajke, ki bi imela okrnjene noge. Nasprotno se vidijo le elegantne, vitke postave s kratkim lasmi in oblečene tako zelo podobno kakor Evropejke, da sedaj že kitajska noša vpliva na evropsko modo.

In kitajska kuhinja! Prejeli smo vabilo na kitajski obed. Marsikakemu novincu lezejo mravljinici, ko se spomni, da bo moral jesti podgane, gliste in gnila jajca in kot posebno slaščico pasjo pečenko. Toda o vsem tem ni videti na obedu ničesar. Nasprotno — kitajska kuhinja spada med najizbranejša, kar jih poznamo. Kvečjemu Pariz in Dunaj bi mogla z njo tekmovali. In Pariz je že sprejel na svoj jedilni list razne kitajske jedi, kakor n. pr. lastavičja gnezda, ki niso iz ilovice, marveč iz morskih zelišč in so izredno dragocena in dobra jed. Podgane in gliste jedo na Kitajskem prav tako malo kakor v Evropi in kar se imenuje gnila jajca, ni nič drugega nego jajca, v katerih se je izvršil enak razvoj kakor v našem mlečnem siru (ki ga vseka Evropejci njihova »gnila« jajca). Dejansko spada kitajska pojedina za razvajanega poznavalca izbranih jedi med najodličnejše užitke. Neki kitajski pregovor pravi: »Evropske jedi so za želodec, japonske za oko, kitajske pa za usta« (okus). Po tem se lahko sodi, kake dobrote nas čakajo za kitajsko mizo, kjer nam postrežejo s 30—40 jedmi in vročim riževim vinom. Vse te jedi seveda samo pokusimo, nakar šele pride pravi rižev obed z zelenjavnimi in mesnimi dodatki.

Vendar opazimo razna nasprotja med kitajskimi in evropskimi običaji: v Evropi se je sadje po obedu, na Kitajskem pred obedom. Takih popolnih nasprotij je v vsakdanjem življenju še več: na Kitajskem je častno mesto na levi, ne na desni; na zemljevidih je jug zgoraj in sever spodaj, magnetna igla kaže proti jugu; ob zalovanju se nosi bela namesto črna obleka. Knjige se začenjajo od zgoraj navzdol, začeni na desni strani, vsled česar više tudi napisne deske na trgovinah od zgoraj navzdol

(ta način se vedno bolj uveljavlja tudi pri nas).

Kar pa človek prav posebno opazi na Kitajskem, je to, da najdemo med množicami velikih mest kljub vsej nesnagi in revščini neko vedrost in uljudnost in občevarjanje — tudi med čisto navadnimi ljudmi. Celo v najgostejši gneči se vsak klopčič razvzolja čisto sam od sebe. Ljudje imajo nekoliko potrpljenja in nekoliko obzira in vse gre gladko. Razjarjenost in psovanje veljata kot neomikanost. In neomikanost ne biti nihče; kdor pride na glas neomikanca, izgubi »obraz« (čast, ugled). Seveda je prišla evropska naglica s seboj tudi marsikak evropski običaj, n. pr. prometno politiko na križiščih. Tudi je prejšnja zaupljiva kitajska prijaznost nasproti tujcem v zadnjih socialnih in narodnih bojih nekoliko splahnela, čemur se pač ni čuditi.

Še nekaj moramo omeniti, kar daje polični sliki kitajskih mest svoj pečat. Javnost in intimnost (zaupnost) sta na Kitajskem dva čisto ločena sveta. Po kitajskih mestih ne boš nikdar opazil zaljubljenih parčkov, ki bi se poljubljali pod cestnimi svetilkami. Slika na cesti kitajske žene sploh ne izdaje javnosti.

Na Evropejca napravljajo kitajski kuliji (nekaki postrežčki), ki jih mrgoli po cestah in ki jih moremo vsikdar dobiti, kadar jih potrebujemo, ki so vsikdar prijazni in ki lomijo strahovito angleščino — mnogokrat čuden, smešen, nadežen vtis. Toda tu je treba globljega pogleda, potem bomo videli, da so vse to ljudje, ki se bore za svoj obstoj, za svojo družino. Nekateri imajo srečo in se povspenjajo više na družabni lestvi, drugi se s težavo drže nad vodo in tretji padajo nizdol v žrelo popolnega propada. Toda pri tem ne vpijejo. Življenje drvi naprej in nihče niti ne opazi, ako zmanjka katerega teh najbednejših.

Komur se oči enkrat odpro, more marsikaj videti na cestah kitajskih pristaniških mest: Umiranje tistega sveta in vstajanje čisto novih ljudskih slojev, boje in mirovanje, gibanje in napredek — svetovno zgodovino z eno besedo, ki se tke iz nevidnih niti. In ravno to daje pogledu na te množice tako skrivnost in čar. Zakaj tu se ne kaj poraja, česar danes še nihče ne razume.

Pogovor o poboljšku: »Gospodar, na plači mi boste priboljšali, kaj ne?« - »Da, če bom z vami zadovoljen.« - »Mar niste z mano zadovoljni?« - »Ne, ker zahtevate priboljšek.«

Trgovca Anžur: »Jaz imam v pisarni knjigovodjo, ki je pri meni osivel.« - Trgovca Fruga: »To še ni nič. V moji pisarni je tipkarija, ki je pri meni že porumenela, pordečila in počrnela.«

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Urađuje vsak delavnik od 8.—12. in 14.—17., v nedeljo od 15.—17. ure.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezol

GRATIS IN FRANKO!

ZAHTEVAJTE CENIK

GRATIS IN FRANKO!

Ure za detke od Din 44.— naprej.

H. SUTTNER - LJUBLJANA 1

PREŠERNOVA ULICA 4 — POLEG FRANCISKANSKE CERKVE —
NAJVEČJA ZALOGA UR, ZLATNINE IN SREBRNINE. — LASTNA
TOVARNA UR V SVICI

Zapestne ure, srebrne od Din 152.— naprej.
14karat zlato od Din 295.— naprej.

Srebrne vratne verižice (Collier) od
Din 20.— naprej.
Zlate vratne verižice (Collier) od
Din 85.— naprej

PRIJATELJI

Zakaj so francoske linije najkrajše in najboljše v Južno in Severno Ameriko?

Zato, ker črta Le Havre-New-York je najbolj priljubljena in ima velike prednosti posebno zato, ker velikanski francoski brzoparniki „de France“, „Paris“ itd., so v hitrosti neprekosljivi in priljubljeni zato, ker imajo tudi v tretjem razredu udobne kabine, izborno postrežbo, okusno domačo hrano in znamenito vino »Borde« brezplačno pri vsakem obedu. Potnikom se iz Ljubljane do Pariza ni treba nič prisedati. Vse to pa dokazujejo priznana in zahvalna pisma. Najkrajša pot v Južno Ameriko pa gre preko pristanišča Marseille 14 do 15 dni v Argentino.

Cie. Gle. Transatlantique, Chargeurs-Réunis, Transports-Maritimes

Pojasnila daje brezplačno zastopnik

Ivan Kraker

Ljubljana-Kolodvorska 35

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdomno

«MASTIN»

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4.

Ako želim biti posebno lepa

tedaj vzamem Fellerjevo Elsa-Crema-pomado, ter z njo zjutraj in zvečer namažem obraz, vrat, ramena in roke. Stem dobiva koža novohrano in mladosten izgled; brez sledu so izginile sončne pege in vse nečistosti! Za lase pa uporabljam samo Fellerjevo Elza-pomado za rast las.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec, vsake Elza-pomade stan: 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzelju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EVGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elzatrč 16

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo Dežniki Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2262

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba Mirja, Ljubljana
Dunajska c. 46. Telefon 2329

Suhe gobe

nove kakor tudi iz prve pomladne rasti kupuje po najvišjih cenah SEVER & KOMP., LJUBLJANA, Gospodarska cesta 5.

Zobni zdravnik

dr. Ivan Oblak

ne ordinira do 19. avgusta

POZOR GOZDARJI!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankat, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. MATEVŽ KRMEJ, Log, pošta Škofja Loka

Prepovedana pot. Gospod župnik je Arnuzovo Franco prijel, ker je zvedel, da se sestaja z Gašperinovima Anžetom: »Franca, ti si hodila po prepovedanih potih.« - Franca: »Gospod župnik, saj ni res, prav nikjer nisva brala na kakšni tabli, da bi bila prepovedana pot.«

Zadrúžna Gospodarska banka d.d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 450.000.—

PODRUŽNICE: KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16.000.000.—

BLEJ
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Sprejema VLOGE — daje KREDITE, eskomptira MENICE — Nakazila — akreditivi. — Borzna naročila.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE, DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE. Sales — deposits. — Prodaja sreča.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.